

У адрас ЦК КП(б)Б і Саўнаркома БССР на імя тт. Гітало і Галадзе прадаўжаць пасупаць прывітанні ад партыйных, саветскіх, профсаюзных, комсамольскіх арганізацый фабрык і заводаў, саўгасаў і калгасаў, устаноў у сувязі з уагвароджаннем БССР і асабіста тт. Гітало і Галадзе ордэнам Леніна. Атрыманні прывітанні ад партыйнага схода

Белашчэўскага раёна, пленум да Глускага райкома КП(б)Б, Любавіцкай партыйнай камітэты, настаўнікаў і настаўніц гор. Слуцка, раённага партыйнага схода новаарганізаванага Дрыбінскага раёна, аб'яднанага пленума Касцюковіцкага РК КП(б)Б і РК, Расонскага райкома партыі і райвыканкома, партарганаў, комсамола і профсаюзаў, актыва Уады, сакрата-

ра парталеріі Курскай вобласці тав. Гітлакевіча, оргбура і оргкамітэта Добрушскага раёна, пленума Сімаіноўскага сельсавета, пленума Шумінінскага сельсавета, Віцебскага раёна, пленума Добрушскага горсавета, прэзідыума Валжыцкага РК, прэзідыума Магілёўскага РК, пленума Рэчыцкага РК, агупльскага схода Аб'яднанай Беларускай вайскавай

школы імя Калініна, байдоў, навуковага Радоўскага кавалка Чалгарскай дывізіі, Гомельскага ГСНС, парткалектыва і вучню 2-й аршанскай узорнай НСШ імя 1905 года канферэнцыі медработнікаў Леніншчыны, Віцебскага ветэаінстытута, рускага дзяржаўнага тэатра Беларускай, рабочых фабрыкі «Герой працы» і інш.

Перабудаваць работу шэфскіх арганізацый

Свора калгасы Беларусі ўступіць у паласу веснавай сяўбы. У калгасах ідзе ўзмоцненая прапрацоўка новага сталінскага Прыкладнага статута сельгасарцелі, выпрацаванага другім усесаюзным з'ездам калгаснікаў-ударнікаў. Новы статут выклікае грандыёзны ўспыск шырокіх калгасных мас, прапрацоўка статута суправаджаецца ўдарным завяршэннем падрыхтоўкі да сяўбы.

У калгасах ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да сяўбы. Задача заключваецца ў тым, каб у своечасовым і высокакасным правядзенні большавіцкай сяўбы дапамагі практычна прадпрыемствам, рабочым фабрык і заводаў.

Між тым, шэфскія арганізацыі ў гэтым напрамку працуюць яшчэ неаказальна. Праведзенае ЦСНС абследаванне шэфскай работы на мескіх прадпрыемствах паказала, што толькі заводы імя Варашылава і «Большэвік» сістэматычна, на справе ажыццяўляюць сваё пролетарскае шэфства над калгасамі. Некалькі горш працуюць фабрыка імя Кагановіча і друкарня імя Сталіна. Але камі на гэтых прадпрыемствах разгорнута некаторая работа, то гэтага нельга сказаць аб большасці менскіх фабрык і заводаў.

На радзе прадпрыемстваў уся справа шэфства зводзіцца да пасылкі адной-двух брыгад па якой-небудзь кампаніі, або якой-небудзь урачыстасці. Брыгада праводзіць адну-дзве гутаркі і на гэтым справа канчаецца.

Нарада, праведзеная ЦСНС, Менгаркомам КП(б)Б і «Звяздой», паказала, што многія кіраўнікі прадпрыемстваў, партыйных і профсаюзных арганізацый зьялі ўсю справу шэфства да павярхоўнай правяркі работы калгасаў. Пры гэтым вельмі часта ўпускаюць, што яны павінны практы-

сваіравальных варштатаў у калгасную брыгаду № 2 калгаса «Усход», Каралішчанскага сельсавета, Менскага раёна. Прадстаўнік завода прыхаў не як рэвізор, а, сабраўшы калгасную брыгаду, ён расказаў, як арганізаваны работы ў вытворчых брыгадах, як захоўваюцца прынцыпы адзіначалля, як размяркоўваецца работа, як яна ўлічваецца, як ўлічваецца і арганізуецца сацыялборніцтва ў брыгадзе.

Калгаснікі многаму навучыліся ў кіраўцаў. Яны абмеркавалі і наменілі, што з вопыту работы кіраўцаў можна перанесці ў калгасную брыгаду. Перанесці не механічна, а ўлічваючы ўсе асаблівасці калгаснай працы. Тут жа кіраўцы заключылі дагавор на сацыялістычнае саборніцтва з калгаснай брыгадай.

Гэты вопыт заслужвае таго, каб яго падтрымалі і выкарысталі ўсе прадпрыемствы нашай рэспублікі.

Многія калгасы правялі ўжо пробны выезд у поле. Але не ўсе яшчэ калгасы падрыхтаваліся ўжо да сяўбы. І тут таксама не абыйдзеца без дапамогі шэфаў. Трэба накіраваць у калгасы дзесяткі і сотні кваліфікаваных кавалёў і слесароў, шорнікаў, якія дапамаглі-б прынесці ў справінасць увесь інвентар, выправілі ўсе недахопы, якія выяўлены і выяўляцца пры пробным выездзе.

Трэба накіраваць у калгасы культурныя сілы, дапамагчы арганізаваць візавы друк, самадзейнасць, арганізаваць харчаванне ў часе сяўбы, пярэўліно, майстэрні па рамонту абутку і вопраткі.

Варадзей калгасны чаканіць, што яны павінны практы-

АБ ПЛАНЕ КАНТРАКТАЦЫІ ІЛЬНУ І КАНАПЕЛЬ УРАДЖАЮ 1935 г.

Пастанова Савета Народных Камісароў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Совет Народных Комиссаров Союза ССР и Центральный Комитет ВКП(б) постановляют:

1. Запродать план кантракцый ўраджая 1935 года ў калгасах (апрача злучы ільну па натуралаце МТС) і аднаасобных гаспадарках:

а) ільну-даўгунцу, у перавозе (у тысяччах тон).

Р а ё н ы	План кантрактацыі ў перавозе тоннаў на валакно	Сярэдні нумар ільняных селіскаў апрэ-поўкі	Насення	План кантрактацыі ў перавозе тоннаў на валакно	Насення
Паўночны край	16,0	13,5	10,0	—	—
Ленінградская вобласць	33,0	10,5	16,0	—	—
Калінінская вобласць	75,0	10,5	46,5	—	—
Заходняя вобласць	56,0	9,0	51,0	9,5	8,5
Маскоўская вобласць	8,0	10,2	7,0	1,5	1,5
Іванаўская вобласць	47,0	12,5	33,0	—	—
Горкаўскі край	11,0	9,5	7,0	3,6	3,0
Кіраўскі край	35,0	10,0	22,0	0,5	0,6
Свердлоўская вобласць	10,0	8,5	6,5	0,6	0,6
Омскае вобласць	4,5	9,0	3,5	0,9	1,4
Заходне-Сібірскае край	10,0	9,0	7,5	3,6	4,7
Краснаярскі край	2,3	9,5	2,0	1,6	2,0
Усходне-Сібірскае край	1,0	10,0	0,6	0,7	0,7
УССР	10,0	7,5	8,5	14,5	11,6
БССР	38,3	9,5	27,0	3,2	3,2
Татарская АССР	1,0	7,5	0,9	1,0	1,2
Лувійшэўскі край	1,4	7,5	1,0	13,5	11,7
Башкірская АССР	—	—	—	1,2	1,6
Курская вобласць	—	—	—	17,5	16,0
Варонежская вобласць	—	—	—	1,6	1,7
	360,0	10,3	250,0	75,0	70,0

2. Даручыць камітэту па загатоўках с.-г. прадуктаў пры СНК СССР у прохдзены тэрмін размяркоўваць устаноўлены ў арт. 1 пастановы план кантракцый ільняной і пнявовай прадукцыі ўраджая 1935 года па відах і якасці сырцу.

3. Прапанаваць саветам народных камісароў рэспублік і выканавічым камітэтам краёў і абласцей, якія разводзяць лён і каноплі, не пазней 28 сакавіка 1935 г.

на валакно — 360 тыс. тон;
б) пнявоі, у перавозе на валакно — 360 тыс. тон;
в) насенне ільну-даўгунцу — 250 тыс. тон;
г) насення канопель — 70 тыс. тон

з наступным размяркоўваннем па рэспубліках, краях і абласцях:

а) ільну-даўгунцу, у перавозе (у тысяччах тон).

Р а ё н ы	План кантрактацыі ў перавозе тоннаў на валакно	Сярэдні нумар ільняных селіскаў апрэ-поўкі	Насення	План кантрактацыі ў перавозе тоннаў на валакно	Насення
Паўночны край	16,0	13,5	10,0	—	—
Ленінградская вобласць	33,0	10,5	16,0	—	—
Калінінская вобласць	75,0	10,5	46,5	—	—
Заходняя вобласць	56,0	9,0	51,0	9,5	8,5
Маскоўская вобласць	8,0	10,2	7,0	1,5	1,5
Іванаўская вобласць	47,0	12,5	33,0	—	—
Горкаўскі край	11,0	9,5	7,0	3,6	3,0
Кіраўскі край	35,0	10,0	22,0	0,5	0,6
Свердлоўская вобласць	10,0	8,5	6,5	0,6	0,6
Омскае вобласць	4,5	9,0	3,5	0,9	1,4
Заходне-Сібірскае край	10,0	9,0	7,5	3,6	4,7
Краснаярскі край	2,3	9,5	2,0	1,6	2,0
Усходне-Сібірскае край	1,0	10,0	0,6	0,7	0,7
УССР	10,0	7,5	8,5	14,5	11,6
БССР	38,3	9,5	27,0	3,2	3,2
Татарская АССР	1,0	7,5	0,9	1,0	1,2
Лувійшэўскі край	1,4	7,5	1,0	13,5	11,7
Башкірская АССР	—	—	—	1,2	1,6
Курская вобласць	—	—	—	17,5	16,0
Варонежская вобласць	—	—	—	1,6	1,7
	360,0	10,3	250,0	75,0	70,0

4. Абавязваць камітэт па загатоўках (Заглотлён) і па селекцыйнаму насенню ільну Наркамзем СССР не пазней 1 мая 1935 года заключыць заключёны дагаворы па кантракцый ільну і канопель.

5. Абавязваць камітэт па загатоўках (Заглотлён) і па селекцыйнаму насенню ільну Наркамзем СССР не пазней 1 мая 1935 года заключыць заключёны дагаворы па кантракцый ільну і канопель ураджая 1935 года па ўсіх ра-

асобных гаспадарак устаноўці на 25 проц., а для кулацкіх гаспадарак — на 50 проц. ніжэй авансаў, устаноўленых для калгасаў.

11. Устаноўці паніжаны працэнт, які бярыцца Дзяржбанкам з гаспадарак, атрымліваючых авансы па кантракцый ільну і канопель, у размеры 3 проц. гадавых.

12. Прадаставіць у 1935 г. калгасам, калгаснікам і аднаасобным гаспадаркам, якія сеюць лён і каноплі, наступныя льготы:

а) Усе пасевы ільну-даўгунцу па канопшыншчу і паліне, узаранай з восені, і па пасеках, а таксама і ўсе пасевы канопель у гаспадарках, для якіх устаноўлены планы адачы дзяржавы (па кантракцый прадукцыі ільну і канопель), выкаляюцца поўнасьцю ад сельгасгаспадарчага падатку.

б) Пасевы ільну і канопель падлягаюць бясплатнаму акадному страхаванню ад засухі.

в) У адпаведнасці з пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 11 сакавіка 1934 г. калгасы, калгаснікі і аднаасобнікі, пасяўшыя ў 1935 г. каноплі на селіскавых, прысаджыных і поймажных угоддзях і выканаўшыя ўстаноўлены для іх планы адачы дзяржавы (па кантракцый) пнявоі—сырцу і заводскага сырцу ўраджая 1935 г.,—выкаляюцца ў 1936 г. ад абавязковай пастаўкі бульбы дзяржавы і ад адачы дзяржавы гародніны па абавязковай кантракцый на тую колькасць гектараў, якая ў 1935 годзе была занята пад каноплі на селіскавых, прысаджыных і поймажных угоддзях.

г) Калгаснікам, працуючым па перабленню (ручным), абмалоту, расцілу, пад'ёму, маціцы і траланню ільну і па ўборцы, абмалоту, моцы-ву, сушцы і мяццо канопель, калічваецца па два працэнт пры выкананні ўстаноўленай дзённай нормы выпрацоўкі.

д) Калгасы пасяўшыя ў 1935

гнераў, але не звыш 15 процэнтэраў,—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай цаны.

Пры плане адачы ільняной трас-ты з аднаго гектара больш 15 процэнтэраў, але не звыш 20 процэнтэраў—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 150 проц. існуючай загатоўчай цаны.

Пры плане адачы ільняной трас-ты з аднаго гектара звыш 20 процэнтэраў—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 200 проц. існуючай загатоўчай цаны.

в) Па пнявоі—сырцу (для гаспадарак, якія зваюць прадукцыю толькі пнявоі—сырцом):

Пры плане адачы пнявоі—сыр-цу з аднаго гектара не звыш аднаго процэнтэра—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 50 проц. існуючай загатоўчай цаны.

Пры плане адачы пнявоі—сыр-цу з аднаго гектара больш аднаго процэнтэра, але не звыш паўтара процэнтэра—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай цаны.

Пры плане адачы пнявоі—сыр-цу з аднаго гектара больш паўтара процэнтэра, але не звыш двух процэнтэраў—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 150 проц. існуючай загатоўчай цаны.

Пры плане адачы пнявоі—сыр-цу з 1 гектара звыш 2 процэнтэраў—за кожны зданы звыш плана процэнтэра выдаваць надбаўку ў размеры 200 проц. існуючай загатоўчай цаны.

ковых ільняных сеялак, з іх з мая — 500.

б) 2500 шыроказалватных іль-ноцерабілак «ВНЛ-5», з іх з жніўня — 1500;

в) ільнотыраў ручных 1.000 з іх з 1 мая — 250; ільнокан-тынацэрак тыпу Швеля—2.200 ільвопрашчотак сістэмы Бломмэ-са — 1.000, складаных ільвома-латараў сістэмы Гільштэйна—5 і мацітраў — 20.

Абавязваць Наркамзем СССР накіраваць у ільнаводчыя раёны 50 сартыровак «Трыумф» і 700 сартыровак «Бускута».

Абавязваць абласныя і краёвыя выканкомы і саўнаркомы рэспуб-лік арганізаваць масавую выт-ворчасць ільнотралалак, кожны прываюў і мялак, дабіўшыся ра-пціўчага пераводу калгаснай апра-дэкі ільновалакна з ручной на механізаваў апрацоўку.

15. Абавязваць Наркамзем СССР і старшынь калгасаў — па ільну

а) перабленне ўсяго ільну я механізававым, так і ручным сп-сабам правесці на працягу 7-11 дзён у перыяд ранняй жоўтай сп-ласці;

б) правесці ўвесь расцым ільн у ранні тэрміны і выбраць для лёгка ільну сапраўды лепшыя найбольш прыгодныя для гэтай ўчасткі;

в) устаноўці ва ўсіх калгаса сістэматычную правярку ільну і селісках (узятце проб, перава-рочванне і т. д.) з тым, каб ні яким выпадку не было дапушчэн-ля пералежкі, так і недадзелькі іль-ну;

г) устаноўці ахову ільну і селісках па прыкладу таго, я-гэта зроблена ў адносінах вер-ных культур;

д) устаноўці ва ўсіх калгаса

строительными, никому ничего не дающих, проверками.

Не выйдете гэта справа! Ніхто не ўскладаў на прадпрыемства ролі пробных алекуючых і кантраляваў, не даваў права зводзіць гаваровую справу пролетарскага шэфства да «равізорскіх» наскокаў.

Выключна дражня прадуюць шэфскія кусты. Да прадпрыемстваў, якія непасрэдна ажыццяўляюць шэфства над сельсаветамі прымацаваны для дапамогі саветам і ўстановам і грамадскія арганізацыі. Між тым, увесь цяжар работы падае на плечы прадпрыемстваў.

Такія арганізацыі, як саюз саветскіх пісьмемнікаў, як шматлікія музычныя і тэатральныя арганізацыі, як некаторыя наркаматы і трэсты, якія маглі і могуць многае зрабіць для справы шэфства, амаль нічога не робяць у гэтым напрамку.

З кожным днём мы ўсё больш набліжаемся да пачатку веснавой сяўбы. Многія калгасы ўжо пачалі пробныя выезды ў поле. Гэта трэба ўлічыць. Трэба ўзяць па ўлік літаральна кожны дзень.

Задача заключаецца ў тым, каб неадкладна ажыццявіць шэфскую работу і ўнесці ў яе жывы, аператыўны струмень.

ЦСПСБ павінен на-хадзіць ліквідаваць недахопы па кіраванні шэфствам над вёскай. Трэба перабудаваць шэфскія кусты, сабраць усе арганізацыі, прымацаваныя к данаму кусту, наменіць чоткі календарны план работы. Трэба знішчыць абязлічкі ў шэфстве. Ёсць многа калгасаў, якія не ведаюць, хто над імі шэфствуе. Балі да гэтага дадаць новаарганізаваныя калгасы, то стане ўсім ясным, што арганізаваны ў мінулым шэфкусты цяпер не могуць ажыццявіць пастаўленым перад імі задачам.

Калгасы чакаюць практычнай дапамогі ад шэфствующих прадпрыемстваў. Трэба кінуць на сяло, у калгасы і брыгады дзесяткі і сотні вопытных арганізатараў, прычым не на дзень і не на два, якія дапамаглі б у арганізацыі работы брыгады, у расстаноўцы людзей, якія перанеслі б у калгасы вопыт нашых перадавых прадпрыемстваў. Трэба вітаць і падхапіць пачынаюць арганізацыі завода імя Кірава, якая паслала прадстаўніцтва лепшай на заводзе брыгады

могі. Гэта не значыць, што шэфы павінны падмаціць саміх кіраўнікоў калгасаў, працаваць замест іх, а калгасы будуць чакаць, пакуль прыедуць шэфы і зрабюць. Так справа таксама не выйдзе. Дапамагчы — гэта не значыць равізаваць або падмаціць кіраванне калгаса.

І, нарэшце, трэба арганізаваць шырокую перапіску паміж асобнымі брыгадамі заводаў з калгасамі, паміж асобнымі ўдарніцамі заводаў і асобнымі калгаснікамі, калектыўныя пісьмы перадавых прадпрыемстваў к асобным адстаючым сельсаветам, калгасам і нават раёнам. Узоры работы нашых перадавых прадпрыемстваў у падобнай перапісцы могуць адыграць выключную ролю. Калгасы могуць навучыцца ў гэтых прадпрыемстваў арганізацыі, дысцыпліне і культуры працы.

Праведзеная ЦСПСБ, Менгаркомам і «Звяздай» нарада падтрымала прапанову аб арганізацыі па Менскаму раёну шэфскай калонны. Гэта павінна быць талкая калона, якая б аб'яднала розныя сілы, якіх не можа даць адно асобна ўзятае шэфствующае прадпрыемства. Сюды павінны ўвайсці і слесары, і кавалі, сталары і шорнікі, медзікі і ветэрынары, друкары. Гэта калона павінна быць пушчана па адстаючых сельсаветах і калгасам і сваёй практычнай дапамогай падцягваць адстаючыя. Гэта калона павінна ў бліжэйшыя дні пайсці па калгасам Менскага раёна. За гэту справу трэба ўзяцца.

Такія калоны можна і трэба арганізаваць у Віцебску і Гомелі, Магілёве, Бабруйску, Барысаве, Оршы. Такія калоны трэба арганізаваць пры ўсіх прамысловых цэнтрах.

Неадкладная задача дня — узмацніць шэфскую работу, выдзеліць на гэты адказны ўчастак праведаных людзей, добрых арганізатараў, якія здолелі б паспяхова арганізаваць і ажыццявіць гаваровую справу пролетарскага шэфства над калгасамі.

Узнагароджанне БССР і яе лепшых кіраўнікоў тт. Гігалю і Галдзёда ордэнам Леніна абавязвае нас правесці сяўбу так, як падабае перадавой ордэнаснай рэспубліцы.

Значыць, па-ленінску, па-сталінску ажыццявіць пролетарскае шэфства над вёскай, шэфстваваць так, як падабае пролетарыям ордэнаснай рэспубліцы.

каналель да раёнаў. А раённым выканаўчым камітэтам абавязваць у адпаведнасць з зацверджанымі для раёнаў пасевнымі планамі і запіскамі па ўраджайнасці і якасці

Ільновалакна сялянскай апрацоўкі	80	20	—
Ільняной траты	90	10	—
Пянькі сялянскай апрацоўкі	60	20	20
Каналлянай траты	60	30	10
Ільнянога і каналлянага семія	100	—	—

Абавязваць камітэт па загатоўках уставаць тэрміны здачы кантрактыванай прадукцыі ільну і каналель па асобных рэспубліках, краях і абласцях.

6. Уставаць, што, пачытаючы з 1935 года, засылка населеных фолдаў ільну і каналель у калгасам павінна рабіцца не пазней 10—15 дзён пасля ўборкі і абмалоту ільну і каналель з тым, каб для пасеву было выбрана лепшае і добра праверанае насенне.

Ускласці адказнасць на старшыню калгасаў і райвыканкомаў і сакратараў райкомаў за ажыццяўленне засыланага калгасамі насення ільну і каналель.

7. Павысіць загатоўчыя пены на насенне ільну ўраджаю 1935 года.

5. Уставаць наступныя тэрміны здачы дзяржаўнага кантрактававай прадукцыі ільну і каналель (у процантах ад гаваровага плана здачы):

У III і IV кварталах 1935 г.	У I квартале 1936 г.	У II квартале 1936 г.
Эліта	—	400 р.
Першая рэпрадукцыя	—	300 р.
Другая рэпрадукцыя	—	250 р.
Трэцяя рэпрадукцыя	—	200 р.
Палеппанае таварна-гатунокае насенне	—	80 р.
Насенне ратавога ільну	—	50 р.
Тэхнічнае насенне	—	45 р.

Уставаць іх у наступным размеры (за цэнтнер 100-процантнай чыстаты):
Эліта — 400 р.
Першая рэпрадукцыя — 300 р.
Другая рэпрадукцыя — 250 р.
Трэцяя рэпрадукцыя — 200 р.
Палеппанае таварна-гатунокае насенне — 80 р.
Насенне ратавога ільну — 50 р.
Тэхнічнае насенне — 45 р.

8. Уставаць наступныя размеры прапавога авансавання ільнопаканалляводчых калгасаў пад лён і каноплі і калгаснікаў па неаграмаджаных пасевах каналель ураджаю 1935 года (у рублях на тонну прадукцыі, налічваючай здачы па плану, зацверджанаму для данага калгаса).

Размер авансаў.		
Па ва-лаку ояна і апрацоўкі	Па трас-це	Па трас-це
РАЁНЫ		
Па ільну		
Паўночны край	350	38
Ленінградская вобласць	320	35
Калінінская, Заходняя, Маскоўская, Іванаўская вобласці; Горкаўскі, Кіраўскі край і БССР	300	33
Усе іншыя раёны	270	30
Па пяньцы		
БССР	450	55
Заходняя, Маскоўская, Курская, Варонежская вобласці; Горкаўскі, Кіраўскі, Куйбышэўскі край і УССР	400	50
Усе іншыя раёны	350	45

Уставаць размеры грашовага авансу на тону селекцыйнага насення ільну-даўгунду (ад разраджаных пасеваў):
Эліта — 600 руб.
Першая рэпрадукцыя — 450 руб.
Другая рэпрадукцыя — 375 руб.
Трэцяя рэпрадукцыя — 300 руб.

Уставаць, што 50 проц. авансу па кантрактах выдаецца пры заключэнні дагавора і астатнія 50 проц. — пасля правёркі пасеву.
9. Не менш 85 проц. авансавых сум атрымліваемых калгасамі па кантрактах, павінны быць размераваны сярэд калгаснікаў, працуючых па ільну ці каноплях, у лік выпрацаваных імі працадзён.
10. Размер авансу для адна-

годова лён па плане, узаранай з восені, і выканаўшым уставаўленым для іх плану здачы дзяржаўнага (па кантрактах) прадукцыі ільну, вызваляюцца ў 1935 годзе ад зэрнапаставак на тую колькасць тэктараў, якая была засеяна ільном па плане, узаранай з восені.

13. Уставаць, што калгасы, апа каноплях і калгаснікаў па неаграмаджаных пасевах, перавыканаўшымі план здачы дзяржаўнага (па кантрактах) прадукцыі ільну і каналель па колькасці і якасці, атрымліваюць за кожны званы звыш плана цэнтнер ільняной і каналлянай прадукцыі прэмію—надабавку да існуючай загатоўчай пены.

Пры вышпаце прэміі кіравалца наступным:

а) **Па ільняным валакна** (для гаспадарак, якія здаюць прадукцыю толькі валакнавым сялянскай апрацоўкі):
Пры плане здачы ільнянога валакна з аднаго гектара не звыш паўтара цэнтнера, за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 50 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы ільнянога валакна з аднаго гектара больш паўтара цэнтнера, але не звыш двух з паловай цэнтнераў — за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы ільнянога валакна з аднаго гектара больш двух з паловай цэнтнераў, але не звыш трох з паловай цэнтнераў за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 150 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы ільнянога валакна з аднаго гектара звыш трох з паловай цэнтнераў за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 200 проц. існуючай загатоўчай пены.

б) **Па ільняной трасце** (для гаспадарак, якія здаюць прадукцыю толькі ільняной трасцей):
Пры плане здачы ільняной траты з аднаго гектара не звыш 9 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 50 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы ільняной траты з аднаго гектара больш 9 цэнтнераў, але не звыш 12 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы каналлянай траты з аднаго гектара больш 7 цэнтнераў, але не звыш 12 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай пены.

г) **Па каналлянай трасце** (для гаспадарак, якія здаюць прадукцыю толькі каналлянай трасцей):
Пры плане здачы каналлянай траты з 1 гектара не звыш 7 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 50 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы каналлянай траты з 1 гектара больш 7 цэнтнераў, але не звыш 12 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 100 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы каналлянай траты з аднаго гектара больш 12 цэнтнераў, але не звыш 16 цэнтнераў, — за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 150 проц. існуючай загатоўчай пены.

Пры плане здачы каналлянай траты з 1 гектара звыш 16 цэнтнераў—за кожны званы звыш плана цэнтнер выдаваць надабавку ў размеры 200 проц. існуючай загатоўчай пены.

Уставаць, што для гаспадарак, выконваючых уставаўлены для іх план здачы дзяржаўнага (па кантрактах) прадукцыі ільну і каналель частакова валакнавым сялянскай апрацоўкі і часткова заводным сыроцом прэмію—надабавку выдаюцца з разліку норм, уставаўленых для ільнянога валакна, толькі пры ўмове выканання такімі гаспадаркамі поўнага уставаўленага для іх плана здачы дзяржаўнага (па кантрактах) па абодвух відах прадукцыі ў перавозе на валакно.

Ажнаасобным гаспадаркам прэмію—надабавку за перавыкананне планаў здачы ільняной і каналлянай прадукцыі выплачваюць у палавінным размеры супроць прэміі—надабавак, уставаўленых для калгасаў.
14. Лічыць важнейшай задачай далейшую механізацыю ільнаводчай гаспадаркі, масавае ўкараненне ільняных сеялак, ільноперабілак і сартыровак, абавязваць Наркамдзяпротом (Галоўсельмаш) зрабіць у 1935 годзе:
а) 3.000 параконных, 17—рад-

у абавязковым парадку правядзенне спецыяльнага сартывання ільну пры сушыцы, мяшчы тратання;

б) уставаць, што поўную адказнасць па догляду за спеціямі, сартыванню і пераапрацоўцы ільну нясуць брыгадзіры калгасаў, налічваючы пры гэтым брыгадзіра-рабіць у цэбрай атлаваенасці, колькасцю і якасцю здаваемага ільновалакна і ільносемія;

в) разгарнуць будаўніцтва асабных і сунтылак для сушы ільну ў перыяд яго перапалаччэння апрацоўкі (мяшчы і тратання);

16. Абавязваць Наркамзем СССР і старшыню калгасаў — па канонях:

а) забяспечыць адной лепшым утвоненым ояцэбных прысвадзіччым і поймавым угоддзіў пад пасев каналель;

б) забяспечыць своечасовую выбарку плоскай, не дапускаючай перастоя;

в) забяспечыць своечасовую выбарку каналель-мацерак;

г) забяспечыць своечасовы абмалот каналель, замочку іх поўнага цот з восені і выемку з мачыў такім разлікам, каб не дапускалі астаўлення каналлянай траты па лёдам.

**

СНК СССР і ЦК ВКП(б) звараваюць увагу ўсіх партыйных, саветскіх і камсамольскіх арганізацый ільнопаканалляводчых раёнаў дырэкцараў МТС і загалгаву загатоўчых пунктаў на тое, што паспяховае выкананне намечаных данаю паставою заданьняў п ільну і каноплях залежыць ад своечасовага і стараннага правядзення веснавой сяўбы, прапавоў уборкі, расцілгу і мочыва, мяшчы тратання ільну і каналель.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) абавязваюць саветскія, партыйныя і камсамольскія арганізацыі ільнопаканалляводчых раёнаў шырока растлумачыць даную паставу на масавым сходках і сходах калгаснікаў тым, каб ужо ў 1935 годзе дабіцца значных поспехаў у справе далейшага развіцця ільнаводства і каналляводства.

Сторшыня Савета Народных Камісарат Саюза ССР В. МОЛАТАУ,
Масква, Брэмль,
20 сакавіка 1935 г.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) І. СТАЛІН.

Мне пришлось быть уволени-
там першага з'езда калгаснікаў-
ударнікаў. Памятаю, што на міну-
тым з'ездзе былі прадстаўнікі ад
каждых лепшых калгасаў БССР, дзе
за прадазень выдалі на паўтра-
ра кілограма зернавых і 5 кгр.
бульбы. Зусім іншы мажонак на
другім з'ездзе. У калгасах, паслаў-
шых дэлегатаў на другі з'езд, на
прадазень атрымалі не менш 3—
4 кілограм зернавых, не менш 8—
12—14 кгр. бульбы.

Вось, напрыклад, калгас «**Новае
вясце**», Бабруйскага раёна, Ка-
лусцінскага сельсавета. У калгасе
118 гаспадарак. На прадазень
калгаснікі ў 1934 годзе атрымалі
зернавых 3,6 кгр., бульбы — 8,5
кгр., і гародніны — 5,2 кгр.
У 1933 годзе калгаснікі тут
атрымалі на прадазень зернавых
1,7 кгр., бульбы — 7,5 кгр., га-
родніны — 1 кгр. У сярэднім на
адзін калгасны двор у 1934 го-
дзе прыпадала зернавых 12—15
цэнт. і бульбы — 30—35 цэнт.

Мне прышлося быць уволени-
лавы збор) 28 пудоў, аўса — 20-
25, ячменю — 15-18 і бульбы — 150
пудоў. Цяпер у калгасе ён
атрымаў на прадазень: жыта — 53
пуды, пшаніцы — 7,5 пудоў, яч-
меню — 15 пудоў, аўса — 9 пу-
доў, бульбы — 288 пудоў і пра-
шанна 200 рублёў. Такіх прыкла-
даў можна прывесці не адну сот-
ню і тысячы.

Вось чаму голас 2-га з'езда кал-
гаснікаў-ударнікаў быў баявым
клічам перамотага калгаснага
ладу, перамотага пад кіраўніц-
твам камуністычнай партыі на
базе багацейшай тэхнікі, якую да-
ла наша прамысловасць пры
штодзённай дапамозе пролетарскай
дзяржавы.

Якім нічымным хламам выгля-
даюць на гэтым фоне ўсе пра-
раканні і запалокаванні аб спра-
дзе калектывізацыі з боку разбіта-
га, разгромленага партыйна-контр-
рэволюцыйнага трафіцкіска-зінюў-
еўскага блока і апаратушстаў усіх
масцей і адценняў!

Культурнае будаўніцтва ў калгасах

Таварышы, статут ставіць зада-
чу ўзвышэння культурнага будаўні-
цтва ў калгасе. Статут патрабуе
ад арцелі і праўлення:

«Надымаць культурны ўзровень
членаў арцелі, укараняць газеты,
кнігі, радыё, кіно, ствараць клу-
бы бібліятэкі і чытальні, абзаво-
дзіцца лазнямі, цырульнямі, аб-
сталываць светлыя і чыстыя ста-
ны ў полі, прыводзіць у парадак
вясковыя вуліцы, асаджаваць іх
рознымі, асабліва пладовымі дрэва-
мі, дапамагаць калгаснікам у на-
ляшчэнні і ўпрыгожванні іх жыл-
ля».

Аб прыёме і выключэнні з арцелі

Вялікая ўвага ў статуте ад-
дзена пытанням прыёму і выключ-
чэння з калгасаў.
У радзе калгасаў у нас выключ-
чалі пастававай агульнага схода,
нярэдка пастававай праўлення, а
часамі і аднаго толькі старшыні
Недарама ў нас у першым паўгод-

дзі 1934 года было прынята ў
калгасы 17.000 гаспадарак, а
выключана 11.000. Гэта гаворыць
не толькі аб тым, што ў калгасах
вялікая засмечанасць, але і аб
тым, што падыход да выключэння
быў выправільны. Калі ўважліва
прыгледзеліся да выключаных, то
выявілася, што далёка не ўсе яны
былі кулакамі, чужымі, аладзеямі і
неналежнымі. 50 проц. з іх ад-
ноўлены. Большасць аказалася
проста несведомымі калгаснікамі,
парушаўшымі правілы ўнутранага
распарадку, дрэнна працаваўшымі
і т. д., але іх ніхто не выходзіў.

Можна запытаць у нашых кні-
гараднючых арганізацый, як
працоўваецца кніга на вёску. Доб-
ра? Не, вельмі слаба. Гэтым арга-

нізацыям трэба ў моралі перабуд-
даваць сваю работу.
Тое-ж самае становіцца мы
маем з кіно і радыё. Многа яшчэ
трэба зрабіць, каб сапраўды на-
блізіць да вёскі гэтыя важнейшыя
элементы культуры.
Нельга забыць аб лазнях і цы-
рульнях.

У справе ўкаранення культуры
ў калгасы аграмадную ролю паві-
нен адыграць комсамол.

гоўскага раёна, рэвізійная камісія
не правяла работу праўлення і
не збіралася на працягу двух год.

Статут чотка і ясна гаворыць
аб кіраўніцтве справамі арцелі.
Усе асноўныя пытанні сельскагас-
падарчай арцелі не могуць быць
выбраныя іншым, чым агульным
сходам арцелі. Прычым рашэнні
гэтых асноўных пытанняў праў-

Дасканала распрацаваць статут у кожным калгасе

Мне здаецца, гэты статут на-
вываецца прыкладным. Ён уста-
наўляе асновы, на якіх кожны
калгас ужо канкрэтна, з улікам
сваіх асаблівасцей, прымае свой
статут. Зараз па ўсёй краіне і ў
нас, у Беларусі, ідзе прапрацоўка
статута. Гэта работа патрабуе
вельмі вялікай увагі.

Нельга дапусціць, каб статут
прапрацоўваўся фармальна. А
ёсць-жа выпадкі, калі статут про-
ста зачытваюць, прымяоць як
ёсць, без уліку ўмоў і абстаноўкі
даннага калгаса. Моў, чаго там ду-
маць, гэта-ж 2-ты з'езд калгасні-
каў-ударнікаў прыняў.

Статут павінен быць абмяжо-
ван на брыгадах, у яго павінен
ўносяцца адпаведныя дапаўненні,
дэталі, якія, зразумела, прычы-
нова не мяняюць усяго пункта і
напрамку статута.

Як у нас, у БССР, разгортваец-
ца прапрацоўка статута? Вось,
напрыклад, звонім у Петрыкоўскі
раён. Пытаем: «Як ідзе прапра-
цоўка статута?»

Адказвае сакратар райкома парт-
ты: «Ды як я магу ведаць, у
мяне-ж пад рукою няма матэрыя-
лаў, усе людзі ў раёне прапрацоў-
ваюць, праводзяць сходы, ёсць ак-
тыўнасць, усе задарэлены» і т. д.
Вось, таварышы, тыповы адказ кі-
раўніка, які не цікавіцца, як у
яго ў раёне прапрацоўваецца най-
вялікай важнасці дакумент, як
на яго рэагуюць калгаснікі, якія
ўносяць дапаўненні і інш., не
ведае, як дзейнічае класавы вораг.
А вакол-жа статута кулацтва па-
прабуе, і цэлы рад фактаў гаво-
рыць аб тым, што прабуе па-
шкодзіць, пастроіць адсталую
частку калгаснікаў супроць асо-
бных пунктаў статута і т. д.

Узвядз іншыя раёны — Мазы-
скі, Заслаўскі, Старадарожскі, Ла-
гойскі. Трэба прама сказаць, што
і тут не ведаюць, як ідзе прапра-
цоўка статута. Адказваюць агуль-
нымі фразамі: «Прапрацоўваем»,
«паспелі», «энтузіязам», «ухвалі-
лі» і т. д.

гасау нельга маўчаць, як у
кі, як гэта было да гэтага часу ў
радзе месц. Вось, напрыклад, у
Буда-Кашалёўскім раёне. 3 68
старшын калгасаў ад 2 да 3 год
працуюць толькі 5 чал., ад года
да двух — 9 чал. Астатнія пра-
цуюць з 1934 года. Новы статут
прадугледжвае замацаванне праў-
лення і старшыні тэрмінам на 2
гады.

Мне здаецца, што кожны з нас
павінен разумець, што без актыва
цэнтральнага гарадскога, без удзе-
лу членаў бюро РК, ГК, прэзідыу-
ма РВК і інш. работнікаў справа
не абдыдзецца. Наш удзел, наша
арганізатарская роля тут велькі.

Побач з разгортваннем прапра-
цоўкі і пераходам на новы статут
павінен праводзіцца работа па
разгортванню новага калгаснага
прытыву. Мы, таварышы, не гля-
дзячы на пэўныя поспехі, усё-ж
адстаем ад іншых краёў і аблас-
цей у справе калектывізацыі.

Як бачыце, работы ў нас многа
і са статутам, і з падрыхтоўкай
да вясны, але трэба ўлічыць і тое,
што нам зараз значна лягчэй. Ча-
му? Таму, што мы маем у вёсцы
шырокі актыў, на які можна аба-
перціся. Вы ведаеце, што ў сваёй
прамове на першым з'ездзе кал-
гаснікаў-ударнікаў тав. Сталін ска-
заў:

«Сіла большавікоў, сіла кому-
ністаў заключаецца ў тым, што
яны ўмеюць акружаць нашу парты-
ю мільённымі беспартыйным
актывам. Мы, большавікі, не ме-
лі-б тых поспехаў, якія маем, калі-
б не змаглі заваяваць на бок
партыі дзярж'е мільёнаў беспар-
тыйных рабочых».

За апошні год партыя прарабі-
ла асабліва вялікую работу па
стварэнню, выдточванню, выгу-
чэнню беспартыйнага калгаснага
актыва. У кожным калгасе мы
маем на каго абалерціся. Агра-
мадную ролю тут адыграў і спра-
ве стварэння актыва палітдзе-
лы МТС.

Таварышы, працаваць нам пра-
дзецца многа. Але нам лёгка пра-
дзецца, таму, што нам кіруе
слаўная ленінская партыя больш-
вікоў.

Нам лёгка працаваць таму, што
нам кіруе сталінскі ЦК, загарта-
ваны ў баях за соцыялізм.
Нам лёгка працаваць таму, што
нас вядзе наперад ад перамогі да
перамогі наш любімы, наш вялі-
кі Сталін. (Аплодысменты).

ЮБІЛЕЙ ПАДШЭФНАГА БССР ЛІНЕЙНАГА КАРАБЛЯ „ПАРЫЖСКАЯ КОМУНА“

11 гадоў на варце морскіх рубяжоў соцыялістычнай радзімы

18 сакавіка лінейны карабль
«Парыжская комуна», падшэфны
БССР, адсвяткаваў сваю XI гадаві-
ну ўступлення ў строй боездольных
караблёў ваенна-марскіх сіл нашай
соцыялістычнай радзімы. 11 гадоў
пад камуністычным сцягам кара-
бель зорка ахоўвае першую ў све-
це пролетарскую ідэяжу, калі-
кую радзіму працоўных усяго све-
ту.

Гісторыя гэтага баявога караб-
ля ёсць гісторыя гераічнай бараць-
бы і перамог нашай краіны, гісто-
рыя барацьбы і перамог за ўмаца-
ванне нашай баявой магутнасці.

1922 год... Гады разрухі. Няма
амалы, зношана і запущана матэ-
рыяльная частка карабля. Многія
байцы карабля не вярнуліся з
франтоў грамадзянскай вайны.
Лінейны мае жалкі выгляд. Здавалася,
не вярнуць да жыцця гэты ма-
гутны арганізм. Нехта ўстаў пы-
танне аб здаты карабля на «доўга-
тэрміновае хаванне».

Але загартаваныя на франтах
грамадзянскай вайны лінейнаўцы,
атрымаўшы папаўненне — комса-
молаўцаў, лепшых стойкіх левіцнаў,
узваліся з заражаючым увесем аса-
бовы састаў парывам за аднаўле-
не лінейна. Работа не спынялася
крутлімі суткамі. Божны гарэў
жаданнем хутчэй ажывіць карабль
і 18 сакавіка 1925 года асабовы

састаў з радасцю сустраў загал
Рэвваевасвета СССР аб увядзенні
лінейна ў строй дзейных караблёў
Чырвонага флота.

З гэтага моманта пачалося новае
завылічэнне ў гісторыі баявой
лыбучай крэпасці — лінейнага
карабля «Парыжская комуна».

Фактаў гераіства чырвонафлот-
цаў, камандзіраў і палітработнікаў
за мінулыя 11 год у аўладанні ва-
енна-марскай тэхнікай, у праві-
дзены тарпедных і калібровых
стрэльб, у здаты поўных халоў, у
правідзены складаных аперацый і,
нарэшце, у барацьбе з морскай сты-
хіяй — усяго гэтага нельга пера-
лічыць.

Усяму свету вядомы гераічны
пераход лінейна з Кірангатага ў
Севастопаль. Вакол Еўропы каман-
да карабля з годнасцю праносла
спяць парыжскіх комунараў. Пла-
ванне праходзіла праз 6 марэй і
акіяў у найцяжэйшых умовах. Гэта
быў першы такі паход у гісторыі
Чырвонага морскага флота. Лінейны
вытрымаў 3-дзённы небывалы
штурм у Біскайскім заліве, дзе ў
той час загінула каля 60 замежных
суднаў. Лінейнаўцы, выхаваныя
партыйна і комсамолам, мужна зма-
галіся з стыхіяй. Яны не лічылі-

ся з пагрозай для жыцця, яны за-
ўсёды з гонарам выконвалі стаў-
шныя перад імі задачы.

За мінулыя 11 гадоў непарава-
най стала тэхніка лінейна і непара-
знаваем асабовы састаў яго. Кара-
бель стаў не толькі надзейнай ма-
гутнай крэпасцю паўднёвых узбя-
рэжжаў СССР, але і даскавалай
першакласнай школай для выха-
вання людзей у духу беззаветнай
адданасці справе партыі **Леніна-
Сталіна**. Не адну сотню людзей вы-
хаваў за гады свайго існавання ба-
явы лінейны «Парыжская комуна».

Хто на Чорным моры не ведае
камандзіра 4-ай батарэй тав. **Шы-
лава**, які прышоў на лінейны ў дні
першага комсамольскага набору ў
1922 годзе? Не праходзячы спецы-
яльнай школы, тав. Шылаў стаў
узорным камандзірам велькі, у яко-
га многія могуць сучыцца. Вежа
таварыша Шылава—перадавая на
караблі. Яна заслужана носіць імя
стойкага большавіка, начальніка
паліткіраўніцтва нашай рабоча-ся-
лянскай Чырвонай арміі тав. **Га-
марніка**.

Малодшы камандзір, машыніст,
тав. **Лук'янаў** прышоў на лінейны з
калгаса ў 1931 годзе. Гэта быў
малыграмацкі хлапец, які ніколі не
меў дачынення да механізмаў. Па-
пер тав. Лук'янаў з'яўляецца гас-

падаром адной з галоўных машын
—серца лінейна. Ён прышоў у
флот беспартыйным, цяпер ён
парторг камуністаў машынай гру-
пы, дасканалы выхаваўца і таварыш.

Лепшым прыкладам таго, як
лінейны «Парыжская комуна» вы-
хоўваў людзей, з'яўляецца і тав.
Курапяткін, які прышоў на лінейны
у 1932 г. Ён стаў добрым, аўтары-
тэтным малодшым камандзірам-спе-
цыялістам, вырас палітычна, на
караблі ўступіў у комсамол. Як
лепшы ўдарнік баявой і палітыч-
най падрыхтоўкі, тав. Курапяткін
VIII з'ездам саветаў выбран у чле-
ны ЦВК СССР.

Слаўная гісторыя карабля «Пары-
жская комуна», яго магутны
тэхнічны рост, рост яго людзей —
усё гэта непарывна звязана з ува-
гай і клопатамі аб караблі з боку
працоўных, з боку комсамола БССР,
які шэфстве над лінейнама. Сваімі
штодзённымі клопатамі, культурна-
матэрыяльнай дапамогай комсамол
Беларусі аказаў і аказвае велізар-
ную дапамогу камандаванню ва ўма-
цаванні баявой магутнасці ліней-
на. Выключна велькі клопаты аб
баявым караблі з боку партыі і
ўрада БССР. Многаму лінейнаўцы ў
сваіх поспехах абавязаны сакрата-
ру ЦК КП(б)Б тав. **Гінало**, стар-
шым ЦВК БССР тав. **Чарнякову**,

старшым Соўнаркома БССР тав.
Галадзеу, сакратару ЦК ЛКСМБ
тав. **Аўгустайцы**.

Перамогі соцыялістычнага будаў-
ніцтва БССР, ўзнагароджанне
рэспублікі і кіраўнікоў яе тт. **Гіна-
ло** і **Галадзеда** ганаровай ўзнагаро-
дай — ордэнам **Леніна** патхняюць
чырвонафлотцаў «Парыжскай ко-
муны» на новыя гераічныя ўчыны,
на далейшае глыбокае аўладан-
не тэхнікай, на павышэнне ідэйна-
палітычнай узброенасці, на далей-
шае ўмацаванне вайскавой рэволю-
цыйнай жалезнай дысцыпліны, на
барядзбу за заваяванне пяціштыст-
ва ў соцыялістычным спаборніцтве
морскіх сіл Чырвонага флота Чор-
нага мора

Яшчэ мацней згуртаваўшыся ва-
кол нашай партыі і нашага мудра-
га правадыра таварыша **Сталіна**,
асабовы састаў карабля прыкладзе
ўсе сілы, каб быць пастаянна га-
товым да абароны нашай соцыялі-
стычнай радзімы. Пад кіраўніцтвам
стойкага палкаводца большавіка
т. **Варшылава**, пры яшчэ большай
связі з пролетарскімі і калгаснымі
масамі Совецкай Беларусі байцы
лінейна «Парыжская комуна» павя-
сць наперад вымпел Парыжскай
комуны.

І. М. ВАЙСМАН.

АБ ХОДЗЕ СПРАВАЗДАЧНАЙ КАМПАНИ ЗАГАДЧЫКАУ ЖЫВЭЛАГАДОУЧЫМІ КАЛГАСНЫМІ ФЕРМАМІ

Пастанова Бюро ЦК КП(б)Б

Адначыць, што, не глядзячы на пастанову саюзнага Наркамзема, Наркамзема БССР і спецыяльнае ўказанне ЦК КП(б)Б аб правядзенні справаздач загадчыкаў жывёлагадоўчых ферм перад шыровімі масамі калгаснікаў. — Веткаўскі, Уздзенскі, Мсціслаўскі, Рагачоўскі і Рэчыцкі раёны да гэтага часу не прыступілі да гэтай работы. Кіраўніцтва гэтых раёнаў не разумее таго, што справаздача загадчыкаў жывёлагадоўчымі фермамі з'яўляецца важнейшай гаспадарча-палітычнай кампаніяй, накіраванай на выкананне дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі і захавання маладняка ў сувязі з ходам масавага ацёлу і апаросу ў калгасах, а таксама арганізацыю шырокіх мас калгаснікаў на барацьбу за ўздым жывёлагадоўлі.

Бюро ЦК КП(б)Б пастаўляе: За невыкананне ўказанняў партыі ўрада аб правядзенні справаздач жывёлагадоўчых ферм, за правядзенне гэтага мерапрыемства па раёну — паставіць на від старшын Веткаўскага райвыканкома тав. Лазоўскаму, загадчыку райза Уздзенскага раёна тав. Гарасевічу, загадчыку райза Рагачоўскага раёна тав. Змушню.

АБ ЛІКВІДАЦЫІ ДЭБІТОРСКАЙ ЗАПАЗЫЧАНАСЦІ КАЛГАСАУ Пастанова Савета Народных Камісараў БССР

Для ліквідацыі дэбіторскай запозычанасці калгасаў Савет Народных Камісараў БССР пастаўляе:

1. Прапанаваць раённым зямельным адзілкам і МТС на працягу месяца правесці становішча дэбіторскай запозычанасці калгасаў.

2. Прапанаваць старшын калгасаў на працягу дзесяці пасля выяўлення дэбіторскай запозычанасці прад'явіць прэтэнзіі да дэбітараў праз народныя суды (пры цане іску да 1.000 руб.) або праз мескі, віцебскі, гомельскі і магілёўскі міжраённы дзяржарбітраж (пры цане іску звыш 1.000 руб.).

3. Прапанаваць народным судам і міжраённым дзяржарбітражам разглядаць прад'яўленыя

Указаць сакратару Мсціслаўскага РК КП(б)Б т. Штэйнгарту, старшын Рэчыцкага РВК тав. Сайкову на адсутнасць з іх боку кіраўніцтва ходам справаздач па жывёлагадоўчых фермах.

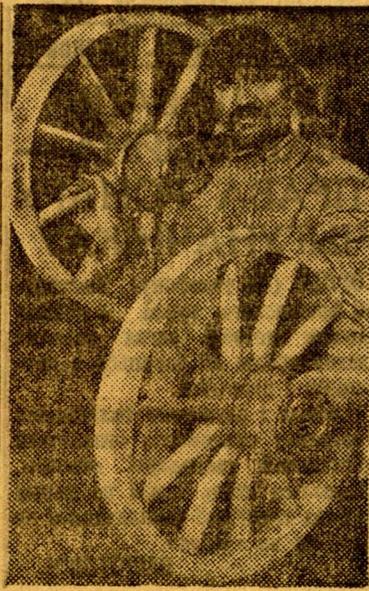
Бюро ЦК абавязвае сакратара Веткаўскага РК тав. Канюра, Уздзенскага — тав. Салун, Мсціслаўскага — т. Штэйнгарт, Рагачоўскага — тав. Ваймана і Рэчыцкага — тав. Каменштэйна і намеснікаў загадчыкаў райза па жывёлагадоўлі гэтых раёнаў на працягу сакавіка месяца закончыць у раёнах справаздачы загадчыкаў калгаснымі жывёлагадоўчымі фермамі з удзелам шырокіх мас калгаснікаў і калгасніц, мабілізаваўшы ў дапамогу калгасам двесь раённых актыві і раённы друк, увязаўшы гэту работу з працоўкай новага статута сельгасгаспадарчай арцелі.

Прапанаваць НБЗБ (тав. Страле) арганізаваць праверку ходу справаздач у іншых раёнах, пачынаючы паўторную справаздачы праведзены фармальна, без дастатковай падрыхтоўчай і масава-растлумачальнай работы.

калгасамі прэтэнзіі на спадванне дэбіторскай запозычанасці без чаргі. Да 1 мая 1935 года дазволіць судам і дзяржарбітражу адтэрміноўваць спадванне пошліны да моманта вынасення рашэння.

3. Абавязаць Народны камісарыят земляробства мець пастаянны нагляд за праверкай становішча і ліквідацыяй дэбіторскай запозычанасці калгасаў і аб выніках ліквідацыі дэбіторскай запозычанасці калгасаў далажыць СНК БССР не пазней 1 мая 1935 года.

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД.
Кіраўнік спраў Савета Народных Камісараў БССР
І. ЛУК'ЯНЧЫК.
20 сакавіка 1935 г.

У калгасе «Прабуждзненне», Пажарычанскага сельсавета (Бешанковічы) арганізавана пастаянная майстарня. Адрамантаваны ўсе папаманыя капэсы, зроблены новыя.

Калгас «Прабуждзненне» дапамагае суседняму калгасу імя Блюхера. На здымку: калгасны цягляр т. Булыня Манар з адрамантаванымі наткамі для калгаса імя Блюхера.

□ □ □ □ □

Усебеларускае спаробніцтва калгасных брэндаў

ПІСЬМО У КАЛГАСЕ

У калгасе «Новае жыццё» сёння чытаецца пісьмо брыгадзіра Тараса Гарая.

Кожная высунутая тав. Гараем умова, якая патрэбна для забяспечвання высокага ўрадка, гарача сустракаецца слухачамі.

— Правільна.

Насенне, угнаенне, кові, апрацоўка зямлі вырашаюць поспех урадкаю. Калі зачытваецца месца з пісьма, дзе гаворыцца, што калгаснік Блішч Ягор на вопытным участку калгаса «Савецкая Беларусь» з гектара браў па 1.200 пудоў бульбы, не вытрымаў стары Кухта Парфен.

— І я дам 1.200 пудоў з гектара.

Окончылі чытаць пісьмо. Першым надумаецца Парфен Верфаламеевіч Кухта. Яму 74 гады. Працуе ў калгасе па садоўніцтву і гародніцтву. Кухта — вопытнік. У яго лепшыя сарты дрэў у садзе, добрая калгуста, гуркі. Нават гарбузы і дыні выраслі на яго вопытнай дзялянцы.

АБАВЯЗКОВА ЗАВЯРШЫЦЬ СЕЛЕТА БУДАУЊІЦТВА ШКОЛ, ПАЧАТАЕ У МІНУЛЫЯ ГАДЫ

БУДОУЛЯ 3 ШАСЦІГАДОВЫМ СТАЖАМ

1935 год для савецкай школы павінен быць рашаючым годам ў барацьбе за канчатковую ліквідацыю яе «карэнага недахопу», у барацьбе за сістэматычнае аўладанне вучнямі асновамі навук, за сапраўднае камуністычнае выхаванне маладога пакалення.

Становішча школьнага памяшкання, у якім праходзіць уся гэта работа, адыгрывае далёка не другаряднае значэнне ў барацьбе за паспяховае выкананне школай яе вялікіх задач. Недарма ЦК ВКП(б) і СНК Саюза спецыяльна заняліся пытаннямі становішча школьных будынкаў і далі нам канкрэтныя дэкрэты, накіраваныя на ўпарадкаванне жыллёвых умоў работы школы.

Менская школа № 29 працуе ў вельмі цяжкіх умовах. Школа займаецца ў трох невялікіх драўляных будынках. Класы прахадныя, маленькія. У пакоях плошчай у 25 кв. метраў займаецца па 35 вучняў, не гаворачы ўжо аб тым, што школа працуе ў доўга зменны. Памяшканне настолькі даснае, што абсалютна немагчыма праводзіць па-зашкольную работу. Словам, умовы яўна нецярпimyя.

Менскі горсовет у раёне гэтай школы (Серабранка) «будзе» новы школьны будынак яшчэ з... 1929 года. Фактычна будаўніцтва разганулася толькі ў мінулым годзе. Выведзены сцены, часткова пакрыты дах, унутраныя-ж работы перайшлі на бягучы год.

Пры складанні праекту будынка было прадугледжана цікавае размяшчэнне памяшканняў. На першым паверсе — сталерня і слясарны майстэрні, пры іх дупнавыя пакоі; спортгільна залы, пры ёй таксама душавы пакой і спецыяльны гарэроб; потым снарадна-востыболь, буфет. Другі паверх: зала малявання, бібліятэка,

4 gabinety, пакой вучкома. Адным словам, больш 60 проц. будынка па праекту адводзілася пад розныя дапаможныя памяшканні.

Ну, а класы? Зразумела, і класы прадугледжаны, але ў апошняю чаргу. Фактычна ў такім вялікім будынку мёркавалася размясціць толькі 8 класаў.

Горсовет пастанаўіў скончыць будаўніцтва да 1 мая. Аднак, цяперашнія тэмпы работ не забяспечваюць своечасовае сканчэнне будаўніцтва.

Як гэта не пакажацца дрўным, але кіруючыя работнікі гарАНА з'яўляюцца рэдкамі гаспадарамі на будаўніцтве Серабранскай школы. Між тым, прэзідыум горсовета яшчэ ў лютым адначыў выключна нехадзальнае нагляд і кіраўніцтва з боку гарАНА будаўніцтвам гэтай школы.

Прайшло больш месяца, але кіраўніцтва гарАНА амаль не палепшылася. Досыць указаць, што намеснік загадчыка гарАНА т. Жаўрынд амаль ні разу так і не з'явіўся на будаўніцтва.

Дагэтуль няма яшчэ праектаў на электрычнасць, абсталяванне, водаправод і каналізацыю.

На будаўніцтве не хапае дахавага матэрыялу, цвікоў, шкла, арматурнага жалеза і піла-лесаматэрыялаў. З-за недахвату матэрыялу на будаўніцтве нярэдка бываюць прастой рабочых.

Для сканчэння будаўніцтва школы ў тэрмін неабходна зараз-жа скласці праект па спецыяльным работам, забяспечыць дастаўку будаўнічых матэрыялаў у патрэбнай колькасці, перапланавана ўнутранае размеркаванне памяшканняў. А для ўсяго гэтага неабходна прымусяць гарАНА ўзяць у свае рукі кіраўніцтва і кантроль над будоўляй.

Ф. ХАНИНА.

ВІЦЕБСКІ ГАР АНА „КАКЕ НАДВОР'Я“

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). Квартальнае няпоўную сярэднюю і Кагорскую пачатковую сельскую школы пачалі будаваць яшчэ ў 1931 годзе. Аднак, будаўніцтва гэтых

чыя пабудовы, але ад апошняга «ні прывета, ні адказа».

Нічога абсалютна не робіцца ў Віцебску і для падрыхтоўкі к рамонту школ. Якія з сельскіх школ

У ТУРАВЕ ЗАКРЫЛІ ХАТЫ-ЧЫТАЛЬНІ

(ПІСЬМО РАБОТНИКА РАЁННАЙ ГАЗЕТЫ)

У Тураўскім раёне закрыты амаль усе хаты-чытальні. Не працуюць хаты-чытальні ў вёсках Малышаў, Перарава, Танеш і яшчэ 3 іх зрабілі склады для засыпкі зярна, або склады для хавання сельгасгаспадарчага інвентару.

Гадоў тры назад у Турава пачалі рамантаваць будынак былой сёнагогі. Хацелі ашчыць дом сацыялістычнай культуры. Восенню 1934 года, не скончыўшы рамонту, звалі гэты будынак пад склад Заготзярна. Так і памяшканне, вызначанае для дома сацыяльнай культуры, засталася складскім.

Існуючы дом сацыяльнай культуры ў Тураве з'яўляецца ўзорам бескультур'я. У памяшканні брудна, холадна, печы ніколі не топяцца, на працягу года змяніліся 4 загадчыкі.

Як відаць, райком і райана зусім не цікавіцца палітэсветнай работай.

АЛЕСЬ УЛАСАУ.

— 0 —

4 МЕСЯЦЫ ВАНДРУЕ ЗАКАЗНОЕ ПІСЬМО

(ПІСЬМО СТУДЭНТА)

Яшчэ ў пачатку снежня мінулага года я паслаў з Менска заказнае пісьмо па адрасу: Бабруйскі раён, паштовае аддзяленне Сычкава, ст. Мірадына, М. А. Дзешкаўцу.

Па невядомых прычынах адрасат пісьма не атрымаў. Некалькі раз я хадзіў на пошту, паславаў кватэранцы, падаваў запыты і заўсёды атрымаваў адказ: «Лутка пісьмо прыбудзе».

Апошні раз я быў на пошце 12 сакавіка г.г., але там не аказалася нават і тых скаргаў, якія я падаваў.

Прашу «Звязду» дапамагчы мне адшукаць заказнае пісьмо і навучыць пошту прадаваць культурна.

А. М. ДЗЕШКАВЕЦ.

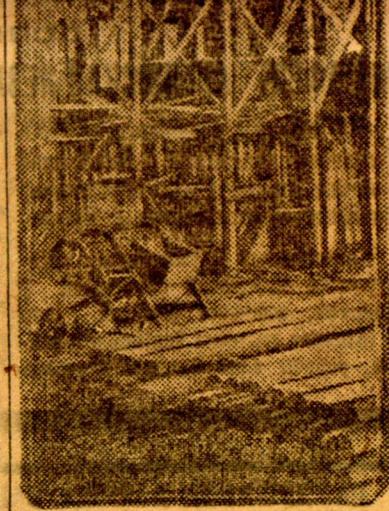
— 0 —

Па слядах выстпленняў

„ЗАКІНУТАЯ ГАЛІНА КУЛЬТУРНАЙ РАБОТЫ“

У Маркавіцкім і Браўдаўскім сельсоветах (Церахаўскі раён) ужо два гады не дэманструюцца кінокарціны. Кіноапараты не рамантуюцца. Аб гэтым пісаў інструктар райкома комсамола т. Ганчароў («Звязь» ад 2 лютага).

Церахаўскі РВК паведамае, што ўпаўнаважаны па палітасветпрацы Рабінкоў з работы знят. Адрамантаваны 4 кіноапараты. Загадчыку рабіннага стацыянарнага кіно прапанавана распрацаваць план абслугоўвання калгасаў і саўгасаў.

Пабудова новай школы на Серабранцы. (Менск).

патрабуюць рамонт — гарАНА агул не ведае. Што датычыць гарадскіх школ, то па заяве тэхніка Федасенка капітальнаму рамонту падлягаюць 28 і дробнаму — 20 школ.

Яшчэ ў студзені намеснік наркома асветы т. Пашчынскі даў распараджэнне сваёй бухгалтэрыі выдасць для рамонту школ Віцебска 10 тыс. руб., але грошы і да гэтага часу не атрымалі. А між тым, ніякай работы па падрыхтоўцы да рамонту (складанне каштарысаў, забеспячэнне матэрыяламі, рабочай сілай) не праводзіцца. ГарАНА спадзяецца на Наркамасветы, а сам лічыць за лепшае багатушчаваньне і «чэкаць падвор'я». А надвор'е ўжо веснавое, будаўнічае!
Арх. ЗАРУБЕЖНЫ.

Што-ж робіцца для канчатковай пабудовы гэтых школ у 1935 годзе? — пытаюць аратара.

Нічога! Ні будаўнічымі матэрыяламі, ні працамі школы не забяспечаны. Загадчыку гарАНА тав. Рожанскаму і тэхніку т. Федасенка нават невядома за кошт якіх сродкаў будучы дабудовацца сельскія школы: за кошт самаабкладання, мясцовага бюджэта, ці спецыяльных сродкаў.

Яшчэ ў IV квартале мінулага года гарАНА паслаў у Наркамасветы план і каштарыс на пераходзя-

Нічога незвычайнага няма ў рабоце брыгады Гарая. І мы так можам працаваць. Патрэбна разгарнуць ударніцтва і социалістычнае спаборніцтва. А што такое ўдарніцтва? — пытае Кухта. І сам сніжаецца адказаць: Ударніцтва гэта чыстасардэчная і добракасная работа.

Стары вопытык і ўдарнік тав. Кухта расказвае, як трэба працаваць.

Кухта бярэ на сябе абавязак на вопытным участку з двух гектараў сабраць 2.400 пудоў бульбы.

Выступае ўчастковы аграном т. Бялевіч. З заўтрашняга дня два разы ў тыдзень будзе працаваць аграноток. Выступленне агранома ператвараецца ў кароткую лекцыю.

— Мне 42 гады. — пачынае сваю прамову брыгадзір Барноўскі Лявон. У нас па асобных участках ячмяні давалі 17 цэнт. з гектара. Але шпавіцы столыкі не бралі. А зараз мы зробім так, каб і шпавіца і ячмень давалі такія ўраджай. пра якія піша брыгадзір Гарай. Я з ім буду спаборнічаць. Зараз у нас яшчэ многа нястач. Вось транспарт у нашым калгасе падкачаў. 23 станы яшчэ не гатовы. Сталіны і кавалі, за вамі слова!

Антон Барноўскі ад імя раённага брыгады запэўняе, што праз тры дні ўсе калёсы будуць у парадку.

Слова бярэ Галасоўскі.

— Мне вядасна слухаць пісьмо аб перамогах. Мы ўступім у спаборніцтва. Не будзем хваліцца, у нас яшчэ многа недадачкаў. Але вясну сустранем у поўнай гатоўнасці. І праводзячы ў жыццё сталінінскі статут возьмем добры ўраджай.

А як даджы будучы і вымакне? — пытаюць аратара.

— А мы баразёнкі пракапаем ваду спусцім.

— А калі-ж вы сеяць будзеце? — Які толькі снег растае. У 10 дзён закончым сяўбу.

Сёння прымаюцца самаабавязальствы, першая брыгада будзе спаборнічаць з другой. Калгас «Новае жыццё» выклікае на спаборніцтва калгас «Гігант» — свайго-ж Халопеніцкага раёна.

Альдушная думка ўсіх калгаснікаў — будзем працаваць так, каб атрымаць ганаровае званне сталінскай брыгады.

Пішучца самаабавязальствы складаецца камісія для падпісання дагавора.

Пісьмо Тараса Гарая ўлівае задыбраць, радаць і ўпэўненасць.
ЯН ПАУЛОУСКІ.

СТАТУТ КАЛГАСА „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

IV. Правілы ўнутранага распарадку

Правілы ўнутранага распарадку калгаса «Чырвоная зорка» ёсць арганічны працяг статута, у прыватнасці 17 пункта, у якім сказана:

«Усе члены арцелі абавязваюцца строга берагчы сваю калгасную ўласнасць і дзяржаўныя машыны, работаючы на калгасных палях, работаць чэсна, паліцарадкоўвацца патрабаванням статута паставомам агульнага схода, праўдліва, саблюдаць правілы ўнутранага распарадку...».

Праект правіл ўнутранага распарадку рыхтавала спецыяльная камісія з 8 найбольш вопытных ударнікаў калгаса пад кіраўніцтвам самага лепшага брыгадзіра тав. Дакучка Івана. Гэтыя правілы прадстаўляюць вялікую практычную каштоўнасць, паказваюць вялікі рост палітычнай свядомасці калгаснікаў. Пры зацвярджэнні правіл на агульным сходзе было ўнесена шмат каштоўных дадаткаў і заўваг.

Спынімся на асобных характэрных пунктах правіл. Палітычнае значэнне правіл ўнутранага распарадку калгаснікаў сфармулявалі наступным чынам:

«Гэтыя правілы маюць сваёй мэтай устанавіць у калгасе парадак, забяспечваючы роет социалістычных метадаў працы, забяспечваючы найлепшае ажыццяўленне сталінскага статута с.-г. арцелі».

Ахова калгаснай, дзяржаўнай маёмасці — першая і святая задача кожнага калгасніка. І таму першая частка правіл паказвае, як ажыццяўляць гэту задачу:

«1. Для аховы маёмасці ўстанавіць наступныя пастаянныя пасты: першы — канюшыя і ішветарная павець; другі — скотны двор і агульны свіран. Для аховы пасоваў ад патраў і ўраджаю ад раскравання мець двух паліцарадкоў вяртаўнікоў. Апрача таго, у часе ўборкі брыгадзіры выдзяляюць агульных на чарзе без налічкі ім прапаздзён».

Далей правілы ўстанаўляюць дэкладны ўлік выданага на румы і прылад, прадугледжваюць пакаранне за надбайныя адносіны і страты.

«Калі калгаснік згубіць вяроўку, мяшок, вудзечку або іншую рэч, ён павінен на працягу 5—7 дзён за свае асабістыя сродкі набыць страчаную калгасную рэч. А калі вінаваты адмовіцца ад гэтага, то праўдліва калгаса спаганяе з яго кошт страчанай рэчы».

— Як гэта так, за што гэта плаціць, хіба-ж хто хацеў губляць? — раздаліся нездаволеныя галасы, пераважна тых, хто часта губляе рэчы і дагэтуль ім усё праходзіла беспакарана. На гэта ім адказаў старшыня аўтарскай камісіі Іван Дакучка:

— Планіць трэба па двух прычынах — каб больш не губляць, а другое — калгас не павінен мець страты з-за надбайнасці тако ці іншага калгасніка.

Сход аднадушна прыняў прапанову Дакучкі.

Асобнае месца ў правілах адведзена клопатам аб кані. Дакладна вызначаны абавязкі конюхаў і калгаснікаў, працуючых на конях.

«За надбайныя адносіны да каня вінаватага заносіць на чорную дошку, адхіляюць ад работы на конях, перадаюць пролетарскаму суду ў залежнасці ад размеру злачынства».

Другі раздзел устанаўляе парадак работы ў асобных перыяды. Па кожнаму асобнаму перыяду ўстанаўляецца пачатак работы, лік перапынкаў.

У часе веснавой сяўбы работа пачынаецца ў 5 гадзін раніцы, з трохгадзінным перапынкам на абед. У кожнай конскай ўпракцы для адпачынку і падкормкі коней робяцца два перапынкі, па 15 мінут кожны.

На сенаўборачнай работа пачынаецца на досвітку. Перапынкі на снаданне, абед і інш. не перавышаюць трох гадзін. Распам праз кожныя дзве гадзіны даецца па 10 мінут на адпачынак і перакормку. Работа на сенажаці канчаецца з наступленнем вятэраўнай цемнаты.

**ЧЫКУН
ДЗІМІТРЫЕУ.**

Мяне „расстрэлялі“..

У апошні час у віленскіх газетах з'явілася і потым было перадрукавана ўсёй польскай прэсай паведамленне аб тым, што былы дэлегат польскага сейма Бр. Таранкевіч, арганізатар і кіраўнік беларускай рабоча-сялянскай Грамады, двойчы прыгавораны польскім судом да шматгадовага зняволення ў турме і абменены савецкім ўрадам пасля паспяховага прабывання ў турме — быў спачатку выслан з Савецкай Беларусі і «схаваны ў нейкай калгаснай дыры ў якасці кіраўніка, а потым арыштован і расстрэляны». Віленскае «Слова» прысвяціла мне нават дзве перадавіцы-некролагі з «прыгожымі» загаловакмі: «Смерць, якіх многа» і «Шукаў айчыны, знайшоў смерць».

Усюды раз, калі органам пролетарскай дыктатуры ўдаецца выкрыць і абясшкодзіць якое-небудзь контррэвалюцыйнае гняздо, польская дэфензыва, а следам за ёю фашысцкая прэса стараюцца шляхам ілжывых чуткаў злучаць з меркымі імёнамі правакатараў і контррэвалюцыянераў і чарніць імёны чэсных рэвалюцыянераў і чэсных грамадзян Савецкага Саюза.

Ужо не раз яны «арыштоўвалі і расстрэлявалі» Янку Купалу, Якуба Коласа і рад іншых беларускіх пісьмнікаў, прафесараў, акадэмікаў, а пяпер з асаблівай нагласцю прычатыліся да мяне: змяшчаюць фатаграфіі, некролагі, фальсіфікуючы маю біяграфію.

Усё гэта робіцца дзеля таго, каб дэзарыентаваць масы. Велізарнае эканамічнае і культурнае развіццё Савецкай Беларусі выклікае ў адносінах да Савецкага Саюза самыя гарачыя сімпатый працоўных мас Заходняй Беларусі, дзе ва ўмовах жудаснага крызіса і каланіяльнай чаліткі польскага імперыялізма, ва ўмовах голаду і тэруру не толькі знішчаны нават малейшыя нацыянальна-патрыятычныя беларускай нацыянальнай культуры, але праводзіцца фізічнае знішчэнне народу, аб чым сведчаць лічбы за 1934 год. Для таго, каб ачарніць дэніска-сталінскую нацыянальную палітыку савецкай улады, прыдуманая была легенда аб праследванні беларускай інтэлігенцыі. Удар па руках абнаглелых агентаў імперыялістычнай інтэрвенцыі, высылка за межы Савецкай

гэта метада, які шырока прымяняецца польскай дэфензывай.

Усякі раз, калі органам пролетарскай дыктатуры ўдаецца выкрыць і абясшкодзіць якое-небудзь контррэвалюцыйнае гняздо, польская дэфензыва, а следам за ёю фашысцкая прэса стараюцца шляхам ілжывых чуткаў злучаць з меркымі імёнамі правакатараў і контррэвалюцыянераў і чарніць імёны чэсных рэвалюцыянераў і чэсных грамадзян Савецкага Саюза.

Ужо не раз яны «арыштоўвалі і расстрэлявалі» Янку Купалу, Якуба Коласа і рад іншых беларускіх пісьмнікаў, прафесараў, акадэмікаў, а пяпер з асаблівай нагласцю прычатыліся да мяне: змяшчаюць фатаграфіі, некролагі, фальсіфікуючы маю біяграфію.

Усё гэта робіцца дзеля таго, каб дэзарыентаваць масы. Велізарнае эканамічнае і культурнае развіццё Савецкай Беларусі выклікае ў адносінах да Савецкага Саюза самыя гарачыя сімпатый працоўных мас Заходняй Беларусі, дзе ва ўмовах жудаснага крызіса і каланіяльнай чаліткі польскага імперыялізма, ва ўмовах голаду і тэруру не толькі знішчаны нават малейшыя нацыянальна-патрыятычныя беларускай нацыянальнай культуры, але праводзіцца фізічнае знішчэнне народу, аб чым сведчаць лічбы за 1934 год. Для таго, каб ачарніць дэніска-сталінскую нацыянальную палітыку савецкай улады, прыдуманая была легенда аб праследванні беларускай інтэлігенцыі. Удар па руках абнаглелых агентаў імперыялістычнай інтэрвенцыі, высылка за межы Савецкай

Беларусі надземаў, двіршніцаў, палітычных спекулантаў і правакатараў — Ластоўскіх, Некрашэвічаў, Ракаў, Дварчанаў, Бурсевічаў і іншых, падпальшчыкі аўтасавецкай інтэрвенцыі і іх газетныя лакеі стараюцца паказаць, як праследванне беларускай інтэлігенцыі. Фактычна ўся часнаа беларуская інтэлігенцыя — і Купала, і Колас, і Жылуновіч, і Змітрок Бядуля — мае такія найлепшыя магчымасці працаваць і тварыць аб якіх яна не магла-б нават марыць ва ўмовах буржуазнага лагу. Паколькі, аднак, у Савецкай Беларусі не праследуецца нават і тая частка інтэлігенцыі, якая ў мінулым мела буйныя нацыяналістычныя памылкі, паколькі няма пажаданых фашыстам расстрэлаў, яны проста іх выдумляюць. Тая акалічнасць, што вымысленым фактам расстрэлаў радуюцца інтэрвенцыяніскае віленскае «Слова», пралівае яркае святло на мэты і характар гэтых вымыслаў. Карыстаючыся выпадкам, я павінен прыпомніць панам з віленскага «Слова», што пасля майго арышту па справе «Грамады» ў 1927 годзе іменна пан Мацкевіч патрабаваў для мяне смяротнага прыгавору.

Сваімі правакацыйнымі вымысламі фашысцкая прэса стараецца апарочыць мяне ў вакач працоўных мас і спіхнуць мяне на адзін узровень з нацдэмамі і беларускімі нацыянал-фашыстамі — з Метламі, Ракамі, Луцкевічамі, Астроўскімі, Акінчычамі. Польскаму фашызму, аднак, не ўдалося зла-

міць мяне тэрорам, перацігнуць мяне на свой бок аблапанамі, не ўдасца яму таксама навесці павлоў на мяне ілжывымі чуткамі.

Бачыце, я жыў!
У Савецкім Саюзе я знайшоў не смерць, а вялікую бацькаўшчыну, якая блізка для мяне і дорага цалкам — ад Камчаткі да польскай граніцы. Не аслабеда ў сувязі з гэтым мая любоў да роднай Беларусі, якую я не процістаўляю ўсёй краіне Савецкай, але якую лічу за непадзельную частку вялікага СССР.

Мой «комсамольскі энтузіязм», над якім падтруньвае «Слова», невычарпальны. Ні на ёту не перастаю я верыць у тое, што быстрымі крокамі набліжаецца перамога сусветнай социалістычнай рэвалюцыі. Не прыдзе яна, відавочна, сама сабой, трэба яе заваяваць, і мы яе заваяем.

Што датычыць «калгаснай трыбы», то калгас не з'яўляецца дырой, а вялікай справай, якой партыя аддае свае лепшыя сілы і над якой я жадаю яшчэ папрацаваць. Накуль я магу паведаміць сваім прыяцелям, што я жыў, жыў і працую ў самым пэнтры прыгожай Масквы. Я ўжо «гату да працы і абароны», рыхтуюся быць варашылаўскім стралком. Бачу, што прыдзецца абараняць мяне сваю бацькаўшчыну — Савецкі Саюз, а абараніць яго — гэта значыць біць. Для гэтага і трэба падрыхтавацца так, каб біць добра.

**Бр. ТАРАНКЕВІЧ
(«Трыбуна Рэвалюцыі»)**

даць ціпер назаем на працуючыя катастрофы, гэты Германія пачае ўсёму свету».

Выступіўшы затым Поль Божко заявіў: «Мы павінны як міг кутчэй заключыць дзейсныя пакты аб узаемным падтрыманні супроць гнапаючага боку».

Сенатар Дэ-Жувенель падкрэсліў, што апошняя англіскага вота паклала канец падзеям на сумесня англа-французскія дваліні ў адносінах германскіх узабраўняў.

МАНІФЕСТ АНГЛІЙСКОЙ НЕЗАЛЕЖНАЙ РАБОЧАЙ ПАРТЫІ

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Выяваком англійскай незалежнай рабочай партыі ўчора апублікаваў маніфест аб становішчы ў Еўропе.

Камеітуючы ўважэнне ўсеагульнай вайскавай павіннасці ў Германіі, маніфест залучае, што ў выпадку пагрозы ўзнікнення вайны, работы клас павінен адназаць аб'яўленнем усеагульнай стачкі.

Маніфест, указваючы на анты-савецкую пазіцыю Германіі і магчымасць сумеснага нападу Японіі і Германіі на Савецкі Саюз, заклікае англійскіх рабочых процідейнічаць усім спробам нападу на СССР.

Саюза ССР у Аўстрыі

Пастаўна ЦВК СССР
Пянтаальны Выканаўчы Камітэт
Саюза ССР пастаўнаў:
Назначыць тав. Лорэца Івана Леапольдавіча паўнамочным прадстаўніком Саюза ССР у Аўстрыі.
Старшыня ЦВК Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар ЦВК Саюза ССР І. АКУЛАУ.
Масква, Крэмль.
17 сакавіка 1935 года.

Сакратар гаркома Клімчук. Горсовет — Шуберн. Дырктар леспрамгаса Гольдзін.

ПРАЦЭС ШКОДНІКАУ ЛЕПЕЛЬСКАГА ЛЕСПРАМГАСА

ЛЕПЕЛЬ, 21 сакавіка. Учора ў Лепелі пачаўся судовы працэс над групай шкоднікаў — былых работнікаў Лепельскага леспрамгаса. Гадоўныя палудзныя — намернік дырэктара леспрамгаса Лішчэ, начальнік закладнага лесаўчастка Мазгоўіч, начальнік каменскага лесаўчастка Салаўёў, начальнік воласавіцкага лесаўчастка Даямешчанка, дэсінтнікі Вільніцкі і Зав'якевіч, начальнік коннага транспарта Шыдлоўскі.

Шкодніцкая дзейнасць гэтай групы была накіравана на раскідванне лесу, яго сядломае псаванне і зрыў лесаагатовак. Страты, нанесеныя дзяржаве шкоднікамі, складаюць 700 тыс. руб.

Справа разглядаецца выязной сесіяй Вярхоўнага суда БССР. Выклікана 40 сведак. Судовы працэс працягнецца некалькі дзён.

КАМАНДА ВЫРАТАВАЛЬНАЯ СЛУЖБЫ У МЕНСКУ

Для барацьбы з паводкай у Менску прыбыла каманда выратавальнай службы Беларускага таварыства саадаўнасці воднаму транспарту. Узначальвае каманду начальнік выратавальнай службы таварыства тав. Рабіновіч.

У складзе каманды — пачальнік рэчыцкай выратавальнай станцыі т. Поржэжынскі, матарыст т. Генчынаў і матросы тт. Васілевіч, Бандэаў, Катляроў, Верэчык і Ісцурэ. Апошні заняў другое месца па воднаму спорту на ўсебеларускіх спаборніцтвах.

Задача каманды — навучыць людзей кіраваць лодкамі ў часе паводкі і палярэдыць няшчасныя выпадкі. Каманда прывезла з сабой матарную лодку і выратавальны інвентар — круці, нагруднікі і іншае.

ПАПРАУКА

У перадавым артыкуле «Праца, змешчаным у «Звяздзе» № 21-III, у другой калонцы, першы абзац, 12 радку замест «у Еўропе» патрэбна «у Берліне».

У загадзе народнага камісара працоўнай зямлі аб барацьбе з крушэннямі і аварыямі («Звязда» № 6) у 3-й калонцы 4-м абзацы сёмага радку патрэбна чытаць: «па ліквідацыі крушэнняў не падрыхтаваны».

ПАВЕДАМЛЕННІ

23 сакавіка 1935 года, у 8 гадзін вечара ў памяшканні ЦВК БССР (малая зала пасяджэнняў) прэзідыума ЦВК БССР, адбудзецца пашырэнне пасяджэння Цэнтральнай камісіі саадаўнасці дзяржпрадцыту і ашчадоўнае пры прэзідыуме ЦВК БССР.

У парадку дня:
1. Разгляд і заключэнне саадаўна-вага камісіі саадаўнасці ашчадоўна-скай і дзяржпрадцыту пры Зах. абласным выканкаме — на лепшае выкананне фінплана 1935 года.

2. Даклад нач. кіраўніцтва ашчадоўна-скай і дзяржпрадцытам НКФ БССР тав. Варшэйскага аб годзе кампаніі.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАНЫ ТЭАТР БДТ-1
СЕННЯ, 21 сакавіка.
Бацькаўшчына
Пачатак у 8 гадз. веч.

Гукавы тэатр Чырвоная Зорка
Гукавы муз. комедія
ВЯСЕЛЫЯ РОБЯТЫ
Замыш. прагр. Гр. ГУТМАН.
Пачатак у 8 пал. гадзін вечара.

Гукавы тэатр «Пролетарыя»
Французскі гукавы фільм
„Пад крышамі Парыжа“
У фойе канцэрт джой-джаз

Кіно «Інтэрнацыянал»
2-я серыя
МІС МЕНД

Кіно «Спартак»
На 20 сакавіка
Новая праграма

Васілевіцкая школа леспрамгасуча трэста Лесбел абвясціла веснавы набор у школу з шасцімесячным тэрмінам навучання па спецыяльнасці:
Дзесяцінаў механізаваных і рацыяналізаваных лясных дарагоў—25 асоб;
кавалёў—25 асоб;
на распрацоўцы колатах і цесаных сартыментаў (кабіка, швел. сідца)—50 асоб.
У школу прымаюцца сломчымі семігодку і ў асобных выпадках—не цесальшчыкаў і нева ёў да 3-х груп Уварот ад 17 да 2-х гадоў. Прынятыя забеспечваюцца стывендыяй ад 50 да 70 р. у месяц, працаванай, сталовай, лазняй і інтэрнэтам.
Заняты прымаюцца да 1 красавіка.
Пачатак заняткаў у 20 красавіка.
Да зямлі неабходна прыклаці заварную вікету, даведку аб саадаўнасці і саапаходжанні, аб адукацыі і стане здароўя і на 40 кап. марак для аддачу. У зварне неабходна ўказаць па якой спецыяльнасці паступаючы жадае вучыцца. Прыятны ў школу асобы з'яўляючыся на заняткі павінны мець свае пасцельныя прылады, а таксама 30 руб. грошай, каб да атрымання стывенды забеспечыць себе заручаннем.
Адрас: ст. Васілевічы, вэх. чыгуны Рэчыцкага раёна, БССР, школа леспрамгасуча.
Дырэцыя школы.

Друкарні „ЗВЯЗДА“ ПАТРЕБНЫ:

нарэктары, метранпажы, наборшчыкі і вучні ліна тыпсты, За даведкамі звяртацца па адрасу: Менск, Савецкая, 63, 2-гі паверх.

ПАМ'ЯШКАННЕ ДЗЯРЖАНАГА ЯЎРЭЙСКАГА ТЭАТРА (Вул. Валадарскага, 7, тэлефон 21-813)
ГАСТРОЛІ АРТЫСТКІ
КЛАРЫ ЮНГ
в удзелам М. Эпельбаума і Г. Г. Гузік
Сення, 22 сакавіка— „ЛЭЙБЕЛЭ ОДЭСІТ“.
Пачатак у 8 пал. гадзін вечара.
Вілеты прадаюцца у рабочай касе а 12 да 2 і з 4 да 6 гадзін і ў касе тэатра

СЕННЯ, у 7 гадзін вечара, у Доме Урада (зала пасяджэнняў в'ездзай)
адбудзецца

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА РАБОЧИХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ.

Парадах дня:
1. Аб народна-гаспадарчым плане 1935 года і падрыхтоўка да будаўнічага сезона.
2. Арганізацыйныя пытанні.
На пленум павінны з'явіцца старшыні праўленняў ЖАКТаў, заг. дамамі ЖАКТаў і ЖБКТ, каманданты дамоў Жылземіраўшчына.
Запрашаецца актыў дэпутацкіх груп, жактаўскі актыў і ўдарнікі прадпрыемстваў і ўстановаў.
Вілеты можна атрымаць у гарооўце (пакой 49) ад 9 да 4 г. дня і з 7 да 10 г. вечара.
ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

УСЕ НА ВЫСТАЎКУ! УВАГА! УСЕ НА ВЫСТАЎКУ!

У клубе калгасніка (Пляц Волі, 4)
БЕЛШВЭЙТРЭСТ АДКРЫЎ ВІСТАЎКУ

мадэлей фасонаў швейных вырабаў мужчынскага, жаночага і дзіцячага асартыменту для зацвярджэння на 2 паўгоддзе 1935 г.
ВЫСТАЎКА адчыта з 10 гадз. раніцы да 10 гадз. вечара.
Пры выстаўцы ёсць экскурсаводы.
Выстаўка будзе адкрыта да 5 красавіка.
УВАХОД ВОЛЬНЫ.
БЕЛШВЭЙТРЭСТ.

Наркомунутгандаль РСФСР
„ПОСЫЛГОСТОРГ“
Москва, ул. Кірова, 47/131.
„ПОСЫЛГОСТОРГ“
на пошце і чыгуны ў любы пункт Саюза індывідуальным замачынам, арганізацыям (апрача гандлюючых) і калектывам наступныя тавары:

МУЗЫЧНЫЯ ТАВАРЫ:
В. ТАЛАЙКІ: 25, 40, 65, 75 руб даражэй
55, 85, 135, 155, 300 руб. і даражэй. ГІТАРЫ: 43, 80, 100, 125, 210 р. і даражэй. Шумавыя інструменты (джаз) камплект з 18 інструментаў 150 р. Кларнеты Б—(з самшыта)—325 р. Бунчыкі 220 р. Электрафоны ад сеткі пераменнага току 120 ці 220 вольт—225, 355 р. і 475 р. Ігэлі грамафонныя (1 пачка—1,000 шт.)—6 р. Гармоні венскага двухрадна рускага отроу 6—план. 23 клав. 12 бас. стал. галачы—300 р. і даражэй. Гармоні венскага двухрадна нямецкага отроу 4-план. 23 клав. 12 бас.—350 р. і даражэй. Гармоні храматычныя: 6 план., 25 клав.—550 р. і даражэй. Змешаны (струнны) аркестр з 10 інструментаў—800 р. і 1000 р. Дамрова-балалаечны аркестр з 16 інструментаў—1,700 р. і даражэй. Дамровы аркестр з 16 інструментаў—2,220 р. і даражэй (4-струнны). Патэфоны з наборам плацінак 3 шт. і іголак 1.000 шт.—195 р.
Па жадаенню патэфоны высылаюцца і без плацінак па дане 166 р. Патэфоны, гармоні і аркестр—у АБМЕЖ ВАНЯЙ КОЛЬ-КІСІІ 3 прычыны магчымага зніжэння цэн тавар высылаюцца па зніж. дне адпраўкі тавара.

МЕХАНІЧНЫЯ КОЛКІ:
для 4-х струннай балалайкі кампл. 4 р. 20 к.
для гітары кампл. 7 р. 35 к.
для контрабаса кампл. 18 р.
СТРУНЫ ЖЫЛЬНЫЯ:
для скарпы „ла“ 10 шт. — 7 р.
„ра“ 10 шт. — 7 р. 50 к.
„вясільчэлі“ „ла“ 10 шт. — 15 р.
„ра“ 10 шт. — 20 р.
„соль“ 10 шт. — 25 р.
„до“ 10 шт. — 30 р.

ДЫЯПАЗІТЫВЫ НА ШКЛЕ:

Падрыхтоўка насення да свабоды 10 р.
Культурныя расліны 10 р. 05 к.
3-х здаровую працу маласніка 11 р. 20 к.
Прыгодніцае права 16 р. 6 к.
Жыццё рабочых і сялян пры цары 22 р. 35 к.
Сялянскія паўстанні 17 р.
Карл Маркс 17 р.
Ленін 19 р. 50 к.
Варшавыяў 12 р. 85 к.
СССР—браціі саюз. 13 р. 20 к.

Жыццё рабочых і сялян раней і зараз 15 р. 80 к.
Як арганізаваны і працуюць нашы саветы 14 р.
Два светлы 21 р. 85 к.
Першая конія 11 р. 10 к.
ГПА 14 р. 20 к.
Жыццё і абарона 9 р. 30 к.
Першая дапамога ў няшчасных выпадках 24 р. 50 к.
Барацьба з туберкулёзам на вёсцы 9 р. 30 к.

Праеіцыйны ліхтар—116 р. 50 к. Карбіднае лампа—32 руб.
Экран—33 руб. Для дэманстрацыі вузкапеленочных фільм прапануецца поўнакамплетны ВУЗКАПЕЛЕНОЧНЫК п. дане 775 р. за штуку.
У паказаных цэнах уключан кошт упакоўкі і перасылкі.
Цэны на тавары, высылаемыя на далёкія акраіны, даражэй на 5 проц.
Знакы выконваюцца ў тэрмін да 25 дзён па атаммані „ПОСЫЛГОС-ТОРГОМ“ 50 проц. кошту заказанага тавара; індывідуальным-на заказчыкам—на атрыманні ўсяго кошту.
Зараз і грошы шліце па адрасу: Москва, ул. Кірова, 47-131, „ПОСЫЛ-ГОСТОРГ“ рэдакцыя-калянак № 6137 у МДЖ Дзяржбанкі.

Патрабуйце нашы каталогі па фото, музыцы, канцтаварах, санітарыі і гігіене, галантарыі і цацках, метала гаспадарчых прадметах, фізпрыборах і муляжам.
Каталогі высылаюцца па атрыманні 20 к. пашт. маркам.
У адзел аб'яў званіць па тэлефону № 21-360